

1. Referentie

Referentie	Brutsaert, H. & Van Houtte, M. (2004). Geslachtscontext van de school, zelfwaardering en stress bij vroegadolescente meisjes. <i>Tijdschrift voor Sociologie</i> , 25, (2), 115-138.
Taal	Nederlands
ISBN - ISSN	/
Publicatievorm	Onderzoeksnota

2. Abstract

Gedurende de vroeg-adolescentie ontwikkelt zich, zowel bij jongens als bij meisjes, een dynamische wisselwerking tussen het versneld psycho-biologisch groeiritme enerzijds en een sterker geworden profilering van de geslachtsrolsocialisatie anderzijds. Meisjes ervaren een conflict tussen de dominante inhoud van de meisjesrol en de adequate rolvervulling op school. Het in competitie treden met de medeleerlingen is voor hen in zekere zin tegenstrijdig met de behoefte aan sociale aanvaarding. In de schoolcontext mag ervan uitgegaan worden dat meisjes in sterkere mate geconfronteerd worden met dergelijke spanningen in gemengde dan in gescheiden scholen. In dit onderzoek gaat men op zoek naar een verklaring voor het differentiële effect van mixiteit op stress bij meisjes

3. Trefwoorden

Thema('s)	Onderwijs, welzijn en gezondheid
Trefwoord(en)	Gender, secundair onderwijs, welbevinden

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Herman Brutsaert & Mieke Van Houtte

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Is er een verklaring voor het differentiële effect van mixiteit op stress bij meisjes?
Hypothesen	Meisjes uit gemengde scholen scoren gemiddeld hoger op stress dan meisjes uit gescheiden scholen Bij meisjes zal een eventueel effect van gemengdheid op stress verzwakken of verdwijnen bij een relatief hoge graad van zelfwaardering

6. Methode

Onderzoeks-methode	Exploratieve analyse. Leerlingen in klasverband een schriftelijke vragenlijst laten invullen. Dit nam minder dan één uur in beslag en gebeurde in aanwezigheid van de onderzoeksassistente, die het opzet vooraf toelichtte en tijdens de bevraging, indien nodig, bijkomende uitleg gaf. De afhankelijke variabele stress wordt gemeten door een schaal met tien items. De respondenten hadden de keuze tussen 3 antwoordcategorieën. De graad van gemengdheid van de school wordt gemeten in termen van het percentage meisjes dat wordt aangetroffen op de school. De sociaal-economische status wordt bevraagd door de respondenten te vragen het huidige beroep van hun vader te noemen of te beschrijven. De leerprestaties van de leerling werden gemeten in termen van het eindresultaat van het vorig schooljaar. De curriculumpositie van de leerling wordt vastgesteld door de hiërarchische plaats van de
--------------------	--

	verschillende ASO-richtingen, verschaft door directies en geraadpleegt in een drietal PMS-centra. De ouderlijke aanmoediging en de zelfwaardering worden gemeten door middel van een Likert-schaal.
Onderzochte groep	6427 leerlingen uit het derde jaar d.m.v. een gestratificeerde steekproef van 68 katholieke scholen voor Algemeen Secundair Onderwijs. Van deze scholen waren er op het moment van de bevraging, schooljaar 1995-1996, 25 gemengd - tussen 24% en 75% meisjes - (met 1142 meisjes en 1085 jongens) en 43 gescheiden (met 2228 meisjes en 1972 jongens). De geselecteerde scholen zijn verspreid over de verschillende Vlaamse provincies.
Bereik	Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

Mixiteit	Naarmate er proportioneel meer meisjes zijn op school ervaren meisjes minder stress. Hierbij wordt rekening gehouden met individuele kenmerken (SES, leerprestaties, curriculumpositie en ouderlijke aanmoediging) en de SES-context van de school.
Zelfwaardering	De statistische significantie van de oorspronkelijke relatie tussen gemengdheid en stress daalde tot het 0.10-niveau. Zelfwaardering fungeert dus inderdaad mede ter bescherming tegen de mogelijke spanningen die optreden als gevolg van het sterker uitgesproken affiliatie-prestatie conflict in de gemengde schoolcontext

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/

9. Samenvatting

In deze grotendeels exploratieve analyse, uitgevoerd door Brutsaert H. En Van Houtte M. werd gepoogd een partiële verklaring te bieden voor het differentiële effect van mixiteit op stress bij meisjes. Meer bepaald werd nagegaan of meisjes uit gemengde scholen inderdaad gemiddeld hoger scoren op stress dan meisjes uit de gemengde scholen omdat ze daar in sterkere mate worden geconfronteerd met het zogenaamde affiliatie-prestatie conflict – d.w.z. dat zij er tegelijk meer onder druk zouden staan om te voldoen aan de vrouwelijke geslachtsstereotype verwachtingen en in competitie zouden moeten treden met jongens op het vlak van schoolprestaties.

Deze interpretatie werd getoetst via het persoonlijkheidskenmerk ‘zelfwaardering’ waarvan werd vooropgesteld dat het mogelijk fungeert als een buffermechanisme tegen de negatieve gevolgen van dergelijk affiliatie-prestatie tegenstrijdigheid. Vermits een relatief hoge graad van zelfwaardering gepaard gaat met meer mentale weerbaarheid en flexibiliteit, mag normaliter worden verwacht dat de spanningen tengevolge van het geponeerde rollenconflict beter kunnen worden getolereerd bij sterke zelfwaardering. Concreet betekent dit dat het mixiteitseffect – althans gedeeltelijk – zou verdwijnen bij controle voor dit kenmerk.

Voor de analyses wordt gebruik gemaakt van ‘Hierarchical Linear Modeling’. De keuze voor multilevelanalyse heeft twee redenen. Ten eerste hebben we te maken met een clustersteekproef, namelijk een steekproef van leerlingen binnen een steekproef van scholen. De scholen zijn van het ASO-type. De Multilevelanalyse vermijdt op die manier type-I-fouten (of ten onrechte verwerpen van de nulhypothese) Ten tweede hebben we te maken met variabelen die op verschillende niveaus gemeten zijn, het leerlingniveau en het schoolniveau.

De analyse bevestigde de gevolgde redenering min of meer. Zelfwaardering fungeert dus inderdaad mede ter bescherming tegen de mogelijke spanningen die optreden als gevolg van het sterker uitgesproken affiliatie-prestatie conflict in de gemengde schoolcontext.